

JÁKOB BOTJA

RÉSZLET

Láttam már születést és halált, de ha ez egyszerre történik valakiben, az nem ember, hanem szörnyeteg. Ha ezt most Chieka hallaná... Ölbe venné a fejem: „Nyugodj meg, Jack. Nem vagy szörnyeteg.” Aztán mesélne megint. De látod, valójában senkim sincs. Pedig elkelne némi biztatás, hisz meg kell ölnöm azt, aki régen voltam. Csütörtökön úgy döntöttem, hogy felkeresem Pottit, a legjobb cimborámat, mert ha tőle búcsút veszek, elbúcsúzom a hajósélettől is.

Ha utoljára látunk valakit, ajándékot adunk; a halott matrózzal a vízben végzi a Bibliája is, a földnek adott polgár meg virágot kap. Gyertyát gyújtunk és emlékezünk, amint szegény apám évekig próbált szellemek segítségével kapcsolatba kerülni rég halott, első feleségével. Bár ne tette volna! Az ő példája mutatja leginkább, milyen fontos elengedni a múltat. Azután már ne tartsuk a régi barátokat, szeretőket talonban, ellenfél köszönését jó idő elteltével se fogadjuk, halottainkhoz csak az illendőség kedvéért járunk, s ne hetente, főként ne naponta. A temetés után már ne nézzünk vissza, mert még úgy járunk, mint John Griffith, az apám, aki nem tudván átadni asszonyát a földnek, jó időre démonok, s egy másik, nagyon is hűs-vér nő, az anyám rabja lett. Ezt a leckét apám miatt alaposan megtanultam. Azért kell megadni az óceáni Jacknek a valódi végtisztességet, hogy aztán hamar elfelejtsem, s ne váljék belőle démon.

A múlttól, halottaktól megint csak Gale Skipp, az első kapitányom jut eszembe. Sosem felejtí a matróz az elsőt, még ha az alávaló figura, akkor sem. Gale persze nem akárcsi. Hatalmas termete, nyugtalanító modora, szigorú és nagy teherbírása feltűnést kelt mindenütt. Döng a léptei alatt a palló, úgy jár-ke, akár egy trónjáról letaszított, kissé púpos, bosszúálló, varacsokos isten. Nem véletlenül gondolok rá megint, hisz az óceáni Jack nála próbált szerencsét először.

Gale nevéből zengett a kikötő akkortájt, bármerre mentem. „Ő a legjobb s legnagyobb – gondoltam –, őhózzá szegődni rang, akkor is, ha a Snow-nál kopottabb bárka nincs az öbölben.” Ugyanakkor a Snow széles, rövid törzse ellenére oly fürgén fordult, mint egy szkiff, s nála jóval karcsúbb

szkúnereket is állva hagyott a Golden Gate-ben. Egy fogadás alkalmával együtt indult a Snow a Marina-állásról a Freedom Norddal, ám hiába volt az utóbbi szebb, újabb és nyolc lábbal hosszabb, a Snow már a csatornában elhagyta. Beszéltek is mindenfélét róla, „titkos motort rejt, azt a hajót az ördög alkotta”, mondták, ez viszont aligha volt igaz, mert füst nem szállt belőle. Mindenesetre nemcsak Gale Skipp miatt akartam elszegődni a Snow-ra, hanem azért is, mert égett a talpam alatt a talaj.

A Snow-t övező legendákat erősítette az is, hogy a legénységénél zártabb társulat nem volt a környéken. Gale-hez kerülni épp ezért maga volt a lehetetlen. Mint a legtöbb öreg szkipper, ő is bevált, régi matrózokat dolgoztatott, még a kiesők helyét is leszerelt, ősoleg medvékkel töltötte be, ráadásul a szerződésen túl titkos esküt is tenni kellett. Gyerekfejjel elszegődni a kétes hírű Snow-ra? Botorság. Hiába jártam be akkorra Amerikát, tudtam hajózni, s voltam csarnokos, vagyis bizalmi a sitten, mindez Gale-nél nem számított. Nevettek rajtam, és bolondnak tartottak. Apám is csak a fejét csóválta, de nem gátolt senki. Gondolhatták: „Próbálkozzon csak, tanulja meg a maga kárán, hogy ne kívánja a lehetetlent.”

Szartam rá, ki mit gondol, az sem érdekelt, hogy nevetségessé válhatok, de a fedélzeten aztán megremegtem. Egy szót sem szóltak hozzám, de már úgy éreztem, semmi keresnivalóm ott. Azok a férfiak csöppet sem hasonlítottak apámra, sőt a kocsmákból és az Erie megyei fegyházból ismert gazemberekre sem, inkább a Nyurgákra, anyám démonaira. Nem hátrálhattam meg az önérzet legázolása nélkül, és mivel akkortájt amúgy is épp elég sérelem ért, ráadásul csalás miatt égett már a talpam alatt a talaj, bármit vállaltam, csakhogy elkerüljek egy újabbat.

Szerencsém volt. Gale Skipp Szumátrán több emberét is elvesztette, a városban pedig láz pusztított. Köhögött, prüszkölt egész Oakland, és a legszívósabbak közül is sokan elpatkoltak. A helyzet olyan válságos volt, hogy a Red Snow-ra rajtam kívül senki sem jelentkezett. Hetekig ült sűrű köd a városon, s még a halak íze is keserű lett. Senki se tudta, mi történik, hol a baj, a légben vagy a vízben, tanácstalanul futkostak a doktorok, a gyanús lötyökkel házaló kuruzslók meg úgy elszaporodtak, akár a patkányok. Valahányszor áthaladtam a Market Streeten, a City Hall Parkban egy prédikátort láttam, aki bíbor klepetusban, koronával a fején az utolsó ítéletről papolt. Oaklandben is hittérítők, próféták rémisztgették a népet, s egyre többen estek térdre olyan istenek előtt, akikről korábban a kutya se hallott. Végül a köd akkora volt már, hogy csak tapogatóztunk, imbolyogva kerülgették egymást a köhécselő árnyak, bármerre mentél, azt gondoltad: „Úr-

isten, egész Kalifornia másnapos!” Kiürült a Broadway, felszívódtak az örömlányok, s naponta tucatnyi hajót vontak vesztegzár alá. A rémhírek ellenére engem a legkevésbé sem érdekelt, mi történik a városban, s nem azért, mert Flora Wellman szerint a mi családunk fölött Masson, a San Rafaeli spiritiszták szelleme őrködik, hanem mert végül már a hajókra sem találtak embert, így nagyobb eséllyel pályáztam. Sokan jelnek vélték a járványt, a végítélet jelének, én viszont annak lehetőségét láttam benne, hogy elhagyhassam a várost.

Gale még akkor is faggatott, amikor már döntöttem rólam. Hogy mit, még csak nem is sejtettem, de az biztosnak tűnt: akár felvesz, akár nem, előtte porig aláz mindenképp.

– Hány éves vagy, kölyök?

– Épp elég.

– Így feleselsz majd velem mindig?

– Nem, uram. Tizennyolc – s a szemem se rebbent.

– Aligha – mondta erre Gale. – És mennyit hajóztál, te bitang?

– Szkipperként vagy matrózként?

– Csak nem azt állítod, hogy kapitány is voltál?

– Méghozzá a saját hajómon – válaszoltam büszkén, s majd beszartam, amikor a hátam mögött a legénység nevetgélni kezdett.

– Na és merre hajóztál, ifjú capitano?

Eleinte csak hebegtem-habogtam, később viszont olyan aprólékosan írtam le minden fontos utamat, minden vitorlás bravúrt, hogy Gale Skippnek muszáj volt maga előtt látnia a Zenebonát, az első hajómat. A tenyerében kellett éreznie a kiszolgált hajókorlát finom erezetét, az arcán kellett éreznie a San Pablo-öböl égre fröccsenő vizét, az orrában kellett legyen az osztriga szaga, a rum és a pucér Mia rézbarna bőrének pezsdítő illata. Két dologra gondolhatott: „Ez a fickó született hajós! Vagy egy istenverte ripacs.”

Méricskéléséből ítélve talán inkább az utóbbira hajlott, végül mégis megalkudtunk, és aláírtuk az első félét. Nem fizetett rosszul, napi húsz centet. Mielőtt utamra engedett, a hatalmas és elegáns Gale megragadta a grabancomat, és magához húzott:

– Egy érme pedig mindig legyen a nyelved alatt, kölyök.

Mert a hajókon néha – hiszed vagy sem – manapság is pénzt raknak a halott nyelve alá, mint a Red Snow fedélzetén. Mármost az a kérdés, mi legyen az én hullámmal? Mi legyen azzal, aki eddig voltam?

Gyermekkorom óta úgy áll a dolog, hogy sok olyasmit látok, amit más nem, talán ez az egyetlen, amit Flora Wellmantól örököltem. Látom ma-

gamat is, a régi Jacket, pontosabban a hulláját, de oly valóságosan, mint a cipőmon a szakadást. A hullából ítélve mozgalmas, ám rövid életet élt, végül talán csúnyán összeverték. Alvadt vértől fekete az ajka, s a halántékát sötétszürke szín övezi. Láttam hullát jó párszor, olyat is, akit megöltek. Ez a szürke szín azoknál jelentkezik, akik hosszú szenvedésük végén átérték ráadásként a létező legvadabb kint, vagyis az utolsó percben színről színre látták mindazt a bűnt és nyomort, amit hiába viseltek el egy jobb élet reményében. Látták, hogy már sosem érnek cél, s szenvedésük a bölcsőtől a koporsóig hiábavaló volt. Búcsúajándékom, amit a szájalmas hullának adhatok, nem más, mint látogatásom Pottinál, s egyúttal látogatásom a Mor-tonon. Egy hajón, amelyről nem hallottam addig.

Verőfényes nap volt, én meg kissé kótyagos. Nem siettem, mert legfontosabb döntéseimet meghoztam már, s délelőtt amúgy is üres a kocsmá. Dél körül értem az Első és Utolsóba, alig voltunk páran, sörözgettem, legurítottam talán ötöt is, mire összejöttünk annyian, hogy értelmét lássam az ünnepélyes bejelentésnek. Sokszor ünnepeltünk indulást, érkezést, új hajót és régit, nagy zsákmányt, kisebb kalandokat, ám sosem volt még ilyen magasztos alkalom. Szerettem volna megadni a módját. „Ezentúl előkelő klub tagja leszek – gondoltam. – Mától azok közé tartozom, akikre sűrűn hivatkoznak, annak ellenére, hogy már rég nincsenek a kikötőben. Sok ilyen név röpköd, hát mostantól az enyém is köztük lesz.” Szóval nem akartam a búcsút elbaltázni, Heinoldnak már előző este szoltam, ki ne fogyjon a whisky.

– Úgy készülj – mondtam –, hogy a holnapéhoz hasonló tivornyát nem láttál még!

Kifizettem a cechet, s rádobtam még egy húszast.

Másnap épp csak beléptem az ajtón, Heini rám kacsintott:

– Nyugi, Jack, úgy van minden, ahogy kérted.

Miután nagy nehezen „összehordta a szél a szemetet”, s ott ült Good, Bigclaw, Invalid s még páran, meg a hozzájuk tartozó, javában ásítozó nők, intettem Heinoldnak. Erre poharakkal rakta meg a tálcát, és egy bontatlan whiskys ládát is magával vonszolt:

– Jack vendégei vagytok.

A vivátozás elmaradt, csak bámultak a ládára, és a szemüket dörzsöltgették. Talán megvárhattam volna, míg többen vagyunk, és előkerül Potti is. Nem tudom. Utólag könnyű okoskodni. Az sem kedvezett, hogy Goodék előző este is sokat ittak. Pár pillanattal nem tudtam, mitévő legyek. Ha-

lasszam el a dolgot? „Ami eldőlt, az eldőlt – gondoltam –, mára tettem a bűcsű időpontját, s akkor ma lesz.” Felálltam, és kihúztam magam a tósztohoz.

– Barátaim! Fontos bejelentést teszek... Szakítok a tengerrel.

Vártam kicsit. Hatás nulla.

– Ha nem is örökre, de hosszú évekre biztosan – tettem hozzá.

– Mi van? – kérdezte Good rihéje, Laoise. – Kivel szakítasz?

– Mondom, szakítok a tengerrel.

– És az pontosan mit jelent? – kérdezte sacramentói Bob.

Ekkor már tudtam, hogy a tervemnek lőttek.

– Mégis szerinted mit jelent?

Bob széttárta a kezét:

– Honnan a faszból tudjam?

– Talán nem érted, mit mondom? Talán az angyalok nyelvén szóltam?

– Jó van már! Értem, értem. Szakítasz a tengerrel. Mit vagy úgy oda?

– Csigavér, Jack! – kért Bigclaw.

És csönd támadt megint.

– Meddig bámuljuk még ezt a ládát? – kérdezte Bob.

– Bontsd fel nekik, Heini!

Elillant a lelkesedés, már ahhoz se volt kedvem, hogy én bajlódjak vele. Heinold dörögött valamit, kijött a pult mögül, laposvassal felpattintotta a göngyöleget, aztán ő is csak bámult rám, mint a többiek.

– Most mit nézel? Tölts már nekik az istenit!

Heinold kedvtelenül, egyenként töltögetett. Majd eldurrant az agyam.

– Hát akkor egészségedre, Jack – emelte poharát Bigclaw, kipillantott az útra, aztán ismét hozzám fordult:

– Már ne is haragudj, mire iszunk voltaképp? Hallottam, mit mondtál, nem vagyok süket, de komolyan mondom, nem értem a dolgot.

Íme, kettészakadok megint! Egyrészt azt gondolom: „Az Isten rogyaszta rátok az eget, mit kell ezen magyarázni?” Másrészt ugyanakkora haraggal támadom magamat is: „Jack, te istenbarma, csak nem gondolod komolyan, hogy az ivócimboráidat érdekli, mi lesz a sorsod? Hát nem látod? Az egész hajsza ellened, amin szünet nélkül csámcsog a város, hogy rád szálltak a kínaiak, mindez számukra csak egy szaftos téma.”

Mit tehettem volna? Borítsam rájuk az asztalt? Küldjem el őket a kurva anyjukba, vagy robbantsak ki egy jó kis bunyót? Minek? Ilyenek és kész. Mindig is ilyenek voltak. Nem ők változnak, hanem én.

– Nem jelent se többet, se kevesebbet, csak annyit, amit mondtam. Szakítok a tengerrel, és ennyi. Befejeztem.

– Aha. És most erre igyunk?
 – Igyál, amire csak akarsz.
 – Oké, Jack, te tudod. A szakításra!
 Erre a többiek is magasba emelték a poharat.
 – A szakításra!
 És lehúzta mindenki a magáét.
 Visszaültem, töltöttem magamnak, és a többiekre rá sem nézve, szó nélkül leküldtem a második whiskyt is.
 – Potti már tudja? – kérdezte Laoise.
 – Még nem.
 Bigclaw a fejét fogta, s Heinold se bírta ki dörmögés nélkül.
 – Most mi van?
 – Semmi, Jack. A te dolgod. A ti dolgotok.
 – Szóval most már nem hajózol, nem kalózkodsz? Erről van szó?
 – Úgy valahogy.
 Fészkelődtek, pizmogtak, hümmögtek, Bigclaw a poharat forgatta. Végül Invalid – mint köztük a legsemlegesebb – azt mondta:
 – Hát, Jack, azt hiszem, most jól kibasztál Pottival. Amúgy pedig jól szólsz. Ez bizony szakítás, mintha nővel szakítanál. De azt is jól mondod, hogy nem örökre. Barátom, a tengerrel nem lehet szakítani örökre, te is tudod. Akkor pedig minek? De szakíts csak! Meglátod, egy hónapig sem bírod, térdelve könyörögsz majd a legutolsó teknő kapitányának, hogy lóti-futi lehess – mondta fölényesen a hetven fölött járó navigátor, akít már tönkretett a tenger, s mint a gyáva Jónást a cet Tarzuszba, San Francisco partjára köpött. Invalid nem hajózik, szégyenszemre hálót foltoz, osztrigát dobozol, csónakot fest, egyébként pedig csak a szája jár. De Heinold is csak legyintgetett:
 – Ugyan már! Legközelebb vedd fel a kalapod, ha a fejedre tűz a nap – és ezzel betelt nálam a pohár. A lekezelő hangnemtől bepöccenek. Annak idején épp azért jöttem a kikötőbe, hogy adjanak a szavamra, és most megint félvállról vesznek! Hiába mulatoztam, verekedtem, nőztem, raboltam velük évekig, nem ismernek jobban, mint bármely csehó bármely pultosa.

2.

ba gondolod, hogy volt már ilyen, s az idő téged igazolt, ez most nem számít. Ki tudja, így lesz-e most is? Gyötrelem. Hidd el, nekem is az.

Tudod, mi a legpocsékabb? Amikor végül azt kell mondanod:

– A maguk módján igazuk van.

Még egy ilyen rohadt mondatot! És itt már nemcsak a barátokról van szó. Ott a család – az élen Flora Wellman –, és ott van ebben az egészben Ina Coolbirth is. Talán nem magamtól szakadtam ketté, hanem tőlük! Nem azért, hogy mentetetőzzek, de ebben van logika. Nem is kevés.

Flora Wellman szerint minden hajós – legyen jachtkapitány vagy orrcsónak-evezős – egytől egyig örült, pláne, ha olasz. A barátaim szemében az anyám az. Potti apámat is idiótának tartja, még a nyomorult Invalid is úgy érzi, hogy a Fishing Community hálóit pár centért reparálni is tisztesebb, ráadásul anyám és apám is örültnek gondolják egymást, s egy kicsit én is őket. Főként Flora Wellmant.

Azt mondja az összes:

– Jack, ne tedd!

Meg kell veszni! Ezért ne tedd, azért ne tedd...

Heinoldék szerint balek, aki a parton próbálkozik.

– Hol a bánatban szakítasz napi ötvenet, ha nem a tengeren? – kérdezik a barátaim.

De mi a helyzet akkor, ha az a napi ötven sem tesz boldoggá, amit már aznap az utolsó centig elverek? Ismerős ez? Amikor magadra maradsz a terveiddel, és csak arra tudsz gondolni: „Hétszentség, hogy meghibbantam, azért nem támogat senki!”

Még ha pénzt kérnék, s egy centet sem adnának! De csak egy jó szót várok, s még az sincs? Ekkora csórok ezek? Nem kérem, hogy álljon fel az asztaltól bárki. Nem! Maradjon csak mindenki abban a foghíjas jóban vagy gyalázatban, amiben most van. Felőlem! De hogy velem lélekben sem tesz senki fél lépést sem? Ez botrány. És tudod, rájövök, hogy tök hülye voltam. Akkor is fizettem, ha épp adósságokat nyögtem, csak hogy tiszteljenek, s azért is, hogy szeressenek, igen, és mire mentem vele? Most, amikor igazán fontos lenne, már egy láda Jack Daniel's sem segít. Be kell látni: pont annyira vagyok fontos a haveroknak, mint a nőknek. Ideig-óráig. Whisky nélkül meg talán egy percig sem.

Nem fájdalom ez, hanem düh. Sértettség. Sértő, hogy egyedül vagyok. Ez a sötét, vad és mégis édes düh visz egészen a Golden Gate-ig. Messze mindazoktól, akik egy ötlet erejéig sem tartanak velem. Pár órára le kell lépni, hogy tisztán lássak. De hová menjek, ahol nem kísért meg a gondo-

lat, hogy véget vessek az életnek is? Pedig az lenne a vagány! Csakhogy onnan nincs visszaút. Bármit ismernék fel a halál pillanatában, az már nem kamatozna sehol.

A földfoglalás korában azt tanácsolták minden szépreményű, keleten élő ifjúnak: „Menj nyugatra, fiatalember!” Sokakat mindmáig ezzel indítanak útnak Pennsylvaniából, de nekem mit tanácsolnának? Hisz nálam nyugatabbra nem lehet senki! A *Moby Dick* szerzője, az öreg Melville pedig azt javasolja: „Szállj tengerre, mint Ishmael!” Talán neked ez valóban megoldás, mivel a parton élsz. Lesétálsz a mólóra, és ahogy Melville mondja, a víz máris tükröt tart. Ám hová menjen az, akit a part szült, s ugyanakkor az óceán az otthona? Mihez kezdjen az, aki része a tükörnek? Igaz-e, hogy annak nincs más útja, csakis az Ég?

Először azt gondolom: Irány a Fort Point! De amint távolodom, folyton visszatekintgetek a városra, akár a meggondolatlan Lót Szodomára. Mennyi, mennyi ember! Hogyan lehetek mégis ilyen egyedül? Látni akarom teljes mélységében a várost, s aztán olyan magasra szállok, akár a keselyű, s átnézek a hegyek fölött. De a Fort Pointről csak a szélső utcák, a Farallones és a Cavallos Street szegényes bódéit látni. Akkor inkább lejjebb megyek, és kiülök a Cliff House szikláira. A Mounten Labe-nél azonban kutyák szaladnak ki a házak közül, ráadásul két mérföld még a part, a fák között, kilátás nélkül, így végül, jókora vargabetű után mégiscsak a Fort Pointnél kötök ki.

Mivel nincs köd, úgy döntök, átúszom a Golden Gate-en, és felmászom a szemközti csúcsra. A Hendrik Pointről mindent együtt látni: jobbra az óceán végtelenjét, balról az öblöt, az öböl túloldalán a párás Oaklandet, épp előttem pedig a szorost és San Francisco szívét, a kikötőt. Öt mérföldet gyalogoltam, sajog a lábam, a tarkómat megégette a nap, a szorosban száz és száz hajó, örültség átúszni, de szeretnék szembe kerülni a várossal, lesz, ami lesz, a vízbe vetődöm. Nem is oly régen hazardíroztam már így, ám akkor halni akartam. Most viszont élni. Akkor csontreszeg voltam, ezúttal színjőzan, három whisky mit sem számít.

Bár a hajók jövés-menésében némi szünet látszik, az átjáró közepén mégis vészesen közel kerül hozzám a Friskó és Los Angeles között he-tente ingázó gőzkerekes, az Elizabeth. Jól ismerem a hajót, párszor a fedélzetén is jártam, a kapitánnyal, Frank Marescalcóval pedig jó a viszonyom. Új életért úszok, ám kár lenne tagadni, még mindig bennem a düh, s ami rosszabb, az alig titkolt bosszúvágy is, így aztán mégis megkísért a gondolat, hogy a hajó elé kerüljek. A lapátkerék alá. A gerincemet törné

rögtön, talán párszor még körbevinne, mint az óriáskerék – fel a levegőbe és vissza a vízbe –, ám nevetséges bukdácsolásomból már nem éreznék semmit.

Nehéz megítélni, hol keresztezzük egymás útját, mert az Elizabeth csökkeneti a sebességet. A lapátkerekek lassuló taktusa is ezt jelzi, ám a hajó a kazán leállása után is jó ideig sebes marad. Ha behúzok, még átérhetek, mégis bölcsebb lenne meghátrálni, csakhogy a Mounten Labe-nél egyszer már visszafordultam, először elég volt pár acsarkodó eb is, ezúttal viszont a gőzkerekes sem állít meg. Ha átérek, helyes döntést hoztam, ha viszont elsodor, akkor így kell történnie. Annyit tépelődtem a napokban, most rábízom magam a véletlenre és az Elizabeth-re.

Nem nézek oldalra, csak a Hendrik Point csúcsát figyelem, le se veszem a szemem róla. Bár a víztől eldugul a fülem, mégis minden karcsapásnál egyre erősebben hallok a lapátok durrogását, s úgy vélem, az Elizabeth mégsem lassul, sőt egyre gyorsabb. Talán úgy döntött a kapitány, hogy Friszkó helyett Richmondban köt ki, s megint gőzt ad, ez elvileg kedvezhetne is, mégis úgy érzem: megláttak a vízben, s most könnyörtelenül célba vesznek.

Hiába úszom teljes gőzzel, hamarosan magasra emel az Elizabeth orrhulláma, lebukom és ijedten igyekszem a mélybe, eltűnik a csobogás, a levegő, a fény, a hajó dohogása a zsigereimet is átjárja. Rézsút, lefelé úszom, el és le, gyorsan, egyre gyorsabban, el és le az Elizabeth nyomvonalától, aztán fehér tajték forgat, a fejem fölött zuhognak a lapátok – buff, buff, buff –, és örült nagy habzásba kerülök. Voltaképp kellemes, ahogy lebegek a milliányi buborékban, mégis ki kell úsznom, rohamosan fogy a levegő, s ha a nyomdokvíz örvénye lehúzó, megfulladok.

Az Elizabeth elvonul fölöttem, ám most jön a neheze. A fejem majd széthasad, és felfelé indulva rádöbbenek: elfogyott a levegő! Ilyenkor – annak ellenére is, hogy már nincs miből gazdálkodni – lassan kell úszni, a pánik elveszi azt a kevés erőt is, amivel még feljuthatnék, ám ennek tudatában is pánikba esem, és úgy vergődöm, mint egy rémült levesteknős. Légszomj tör rám, félek, hogy elvesztem a fejem, betódul a víz a tüdőmbe, elsüllyedek, akár a tekegolyó, ráadásul az utolsó métereken felrémlik, hogy Angel Islandnél is láttam egy négyárbocost, talán a Butcheryt, s ha épp előtte bukkant fel, szétloccsantja a fejem. Szerencsém van. A négyárbocos valójában a Horseshoe-öböl előtt vesztegel. A felszínre érve látom, hogy nem mozdul, és nem a Butchery az, hanem a Hot Wood. Felfekszem a vízre, mint egy vidra, hiába kapok levegőt, csak hosszú percek után csillapodik a zihálás, végül a partra evickélek. Bő órát heverek mozdulatlanul a Hendrik

Point alatt, félig a fekete iszapon, félig a vízben, akár egy hajóroncs, végül összeszedem magam, és felkészülök a csúcsra.

Gyorsan hűl a levegő. Órák múlva felbukkan a Hold a San Pablo-öbölön túl, és feldereng a köd. Hallgatom, hogyan döng e kék homály alatt a sötét óceán, és sírok. Egyedül, holott azt reméltem, együtt sírhatok majd Pottival, Heinolddal, urambocsá!, még Invaliddal is. Ehelyett egyedül fogok hozzá a régi Jack elgyászolásához. Talán így lesz ez a temetésem napján is. Nem ejt könnyet értem senki, s amikor rám zúdul a föld, egyedül én zokogok fel a két és fél láb mélyre eresztett koporsóban.

Valóságos tájfun támad bennem, de a hosszú éj alatt átgondolok mindent, és megbékélek. Látom már, hogy a halottamat csakis így, ilyen keserves zokogással búcsúztathatom, amibe belesajdul a fej, amitől lázas a homlok, lüktet a halánték, s amit senki sem lát. Ez a zokogás másokkal, valamiféle eklézsiával nem jöhetett létre. Így aztán délutáni sértettségemből hajnalra csöndes büszkeség fakad.

A Golden Gate-ben úgy fekszik reggel a köd, mélyen a lábam alatt, akár egy hosszú gyapotbála. Később a felkelő nap fényétől véres vattává alakul, az öbölben itt-ott felszakad, főként az erőd előtti szakaszon, s előbukkanak az éjszakai halászatból hazatérő bárkák; pár pillanatra még az Alcatraz körvonala is látszik. Fönről nézve még a tekintélyes szkúnerek is aprók, az ismét kifutó Elizabeth messze hangzó pufogása pedig már komikus.

Ha két hajó előttem ütközik össze, ha a szemem láttára kap lángra a város, akkor sem rendülök meg; ha maga az Isten lángol a Hendrik Pointon, akkor sem esek térdre, inkább meghúzó a nadrágszíjat, megvetem a lábam, és szemrebbenés nélkül nézem végig, hogyan ég porig előttem.